

DECIZIE

10 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun și Nadejda Toma,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014 de avocatul Alla Pelivaniuc în numele inculpaților

Boldescu Eduard Tudor, născut la 26.02.1984, originar și domiciliat în r-ul Hîncești, sat. Lăpușna, cetățean al RM, moldovean

și

Boldescu Dorin Tudor, născut la 19.10.1992, originar și domiciliat în r-ul Hîncești, sat. Lăpușna, cetățean al RM, moldovean,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- instanța de fond - 16.08.2012 - 27.03.2014;

- instanța de apel - 21.05.2014 - 24.11.2014.

- instanța de recurs – 13.02.2015 - 10.03.2015;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 martie 2014 cauza penală de învinuirea a lui Boldescu Eduard Tudor în baza art. 264/1 alin. (3) și în baza art. 264/1 alin. (1) Cod Penal a fost încetată în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, prevăzut de art. 60 Cod penal.

Boldescu Eduard Tudor a fost recunoscut vinovat și condamnat :

- în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod Penal - 2 (doi) ani închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod Penal - 2 (doi) ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1-3) Cod Penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă lui Boldescu Eduard Tudor s-a stabilit 3 (trei) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Boldescu Dorin Tudor a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 287 alin. (3) Cod Penal - 3 (trei) ani închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod Penal - 1 (un) an închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1-3) Cod Penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă lui Boldescu Dorin Tudor s-a stabilit 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, instanța de fond a reținut că, inculpatul Boldescu Eduard la 06.11.2011, aproximativ la orele 04.50, conducând automobilul de model „Mazda 323” cu n/î DB AD 140 la intersecția străzilor Ciuflea - Dante Alighieri, mun. Chișinău a fost stopat pentru verificarea actelor pe automobil de către agentul constatat, inspectorul SPR al CGP mun. Chișinău, Beleaev Alexandr.

În procesul discuției inspectorul de poliție în cauză suspectându-l pe șoferul Boldescu Eduard că se află în stare de ebrietate alcoolică, pentru confirmarea și aprecierea stării de ebrietate l-a condus pe acesta la medicul narcolog din incinta sediului SPR al CGP mun. Chișinău situat pe str. Tiraspol 11 pentru a trece examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, unde Boldescu Eduard contrar prevederilor art. 438 al. 2 Cod Contravențional care prevede că „dacă asupra persoanei care conduce vehiculul există temeieri suficiente de a presupune că se află în stare de ebrietate produse de alcool sau alte substanțe acesta este obligat să accepte la cererea agentului constatat testarea alcoolscoptică, examenul medical și prelevarea de sânge” și, contrar prevederilor art. 11 lit. j) al Regulamentului Circulației Rutiere conform căruia conducătorul de vehicul înainte de plecare și în timpul deplasării este obligat să se supună la solicitarea agentului de circulație procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei” categoric a refuzat să fie supus examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, fapt consemnat în procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 3145 din 06.11.2011.

Tot el, Boldescu Eduard la 28.11.2011, aproximativ la orele 03.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, ignorând cerințele prevederilor art. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, conducând automobilul de model „Mazda 323” cu n/î DB AD 140 la intersecția străzilor Nicolae Dimo - Alecu Russo, mun. Chișinău a fost stopat pentru verificarea actelor pe automobil de către agentul constatat, inspectorul SPR al CGP mun. Chișinău Carp Valeriu.

În procesul discuției inspectorul de poliție în cauză, suspectându-l pe șoferul Boldescu Eduard că se află în stare de ebrietate alcoolică, pentru confirmarea și aprecierea stării de ebrietate l-a condus pe acesta la medicul narcolog din cadrul Dispensarului Republican de Narcologie pentru a trece examenul medical în vederea

stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, unde în urma examinării medicale conform procesului-verbal nr. 4788 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 28.11.2011 la Boldescu Eduard s-a stabilit concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,68 mg/l și concentrația de alcool în sânge de 1,23 g/l, indici care conform art. 134¹² al. 3 Cod Penal și Hotărârii Guvernului RM nr. 296 din 16.04.2009 „cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei” se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Tot el, *Boldescu Eduard*, la 24.03.2012, aproximativ la orele 01.00, împreună cu *Boldescu Dorin*, aflându-se în fața cafenelei „For You” amplasată pe bd. Traian 19, mun. Chișinău, unde acționând din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, cu o obraznicie deosebită, l-au numit cu cuvinte necenzurate pe Tudorovici Vitalii după care i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței și a corpului provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1312/D din 30.05.2012 traumă craneo-cerebrală închisă manifestată prin comoție, hemoragie totală în sclera ochiului stâng, echimoze cu edem al țesuturilor moi adiacente și excoriații pe față, care au fost provocate cu un obiect dur, condiționează o dereglare de scurtă durată a sănătății și în baza acestui criteriu se califică că vătămare corporală ușoară.

Tot el, *Boldescu Eduard* la 24.03.2012, aproximativ la orele 01.05, împreună cu *Boldescu Dorin*, în aceleași circumstanțe adică aflându-se în fața cafenelei „Foryou” amplasată pe bd. Traian 19, mun. Chișinău, după ce i-au aplicat din intenții huliganice lui Tudorovici Vitalii mai multe lovituri pentru diferite părți ale corpului ce au condus la pierderea cunoștinței victimei, acționând cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au sustras pe ascuns din scurta lui Tudorovici Vitalii portmoneul din piele neagră cu valoarea de 150 lei, în care se aflau permisul de conducere, polița de asigurare pe numele său și bani în sumă de 1 420 lei, precum și un telefon de model „Nokia CI” cu valoarea de 1 000 lei, iar de la gât lanțul din aur cu valoarea de 4 500 lei, bunuri pe care le-au însușit, prin ce i-au cauzat proprietarului Tudorovici Vitalii o daună materială considerabilă în sumă totală de 7 070 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocata Pelevaniuc Alla în numele inculpaților *Boldescu Eduard* și *Boldescu Dorin* a depus apeluri identice, în care solicită casarea parțială a sentinței în privința lui *Boldescu Eduard* și casarea sentinței în privința lui *Boldescu Dorin*, rejudecarea cauzei cu achitarea inculpatului *Boldescu Eduard* de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 287 alin. (2) lit. b), 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod Penal și achitarea inculpatului *Boldescu Dorin* de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 287 alin.(3), 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod Penal pe motiv că lipsesc elementele infracțiunilor imputate.

În argumentarea apelurilor declarate avocata Pelevaniuc Alla a invocat că:

- instanța de judecată nu a luat în considerație declarațiile inculpaților prin care s-a confirmat că anume partea vătămată Tudorovici V. a inițiat conflictul și primul a lovit în ei;

- inculpații n-au avut intenția directă de a încălca grosolan ordinea publică și nu a dorit acest fapt dar, a fost nevoit să se apere, fiind provocat prin acțiunile ilegale lui Tudorovici V.;

- partea vătămată Tudorovici Vitalie atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată, fiind preîntâmpinat de răspundere penală a dat declarații contradictorii, fapt care demonstrează că acesta a adus organul de urmărire penală și instanța de judecată în eroare;

- din declarațiile martorilor Clipa A., Luca O., Chirilenco M., nu s-a confirmat faptul sustragerii bunurilor materiale de la partea vătămată Tudorovici V., deoarece inculpații au fost reținuți și aduși la fața locului în scurt timp, au fost perchezitionați și la ei nu a fost depistat nimic, partea vătămată era în stare de ebrietate avansată și agresivă, anume el a provocat conflictul și bătaie, pe tot parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești a dat declarații contradictorii, prin ce a adus în eroare organul de urmărire penală și instanța de judecată;

- instanța de fond nu a apreciat probele sub toate aspectele și în mod obiectiv, și a făcut concluzii subiective bazate numai pe presupuneri, fără analiza tuturor probelor în ansamblu lor;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014 a fost respins ca nefondat apelul avocatei Pelivaniuc Alla în numele inculpaților Boldescu Eduard și Boldescu Dorin și menținută sentința fără modificări.

Deasemenea s-a mai menționat: „*Termenul executării pedepsei de calculat lui Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor de la data de 24 noiembrie 2014 și de inclus în acest termen durata deținerii sub arest: lui Boldescu Eduard Tudor de la 23 iulie 2012 pînă la 03 august 2012 și lui Boldescu Dorin Tudor de la 23 iulie 2012 pînă la 03 august 2012*”.

4.1. Inculpații Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău fiind anunțați în căutare. Potrivit răspunsului Primăriei Lăpușna a fost eliberată informația precum că inculpații Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor sunt plecați în direcție necunoscută, iar potrivit raportului șefului ÎP Hincești colonel de poliție Pohilă Oleg, a fost comunicat că inculpații Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor nu sunt în localitate, iar la moment se află în căutare.

Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților Boldescu Eduard și Boldescu Dorin în săvârșirea infracțiunilor imputate a fost incontestabil dovedită în cadrul ședinței de judecată, în baza probelor administrate și apreciate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și anume declarațiile inculpaților Boldescu Eduard și Boldescu Dorin, care au fost apreciate ca fiind date cu scopul de a se eschiva de la răspundere penală, iar vinovăția acestora este dovedită prin declarațiile părții vătămate

Tudorovici Vitalie, declarațiile martorilor Clipa Anatolie, Chirilenco Marin, Luca Oleg precum și prin materialele cauzei:

- ordonanța de pornire a urmăririi penale din 11.11.2011 de către organul de urmărire penală SAR a SUP al CGP mun. Chișinău în baza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264/1 al. 3 CP al RM (f. d. 1, V. I);

- raportul agentului constator din 06.11.2011 cu privire la înregistrarea și evidența sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni întocmit de către inspectorul SPR al CGP mun. Chișinău Beleaev Alexandr în privința cet. Boldescu Eduard, conform căruia acesta conducea vehiculul de model „Mazda 323” cu n/î DB AD 140 fiind suspectat în consum de alcool (f. d. 6, V. I);

- procesul-verbal de constatare a infracțiunii din 06.11.2011 de către inspectorul SPR al CGP mun. Chișinău Beleaev Alexandr în privința cet. Boldescu Eduard, conform cărui acesta conducea vehiculul de model „Mazda 323” cu n/î DB AD 140 fiind suspectat în consum de alcool (f.d.8, V. I);

- procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 3145 din 06.11.2011, conform căruia în cadrul examinării cet. Boldescu Eduard concluzia nu a fost făcută, deoarece acesta a refuzat examinarea medicală și prelevarea probelor biologice (f.d. 10, V. I);

- procesul-verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului întocmit la 06.11.2011, de către inspectorul SPR al CGP mun. Chișinău Beleaev Alexandr în privința Boldescu Eduard, conform căruia acesta a fost înlăturat de la conducerea automobilului de model „Mazda 323” cu n/î DB AD 140 din cauza existenței suspjecțiilor conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate (f.d. 11, V. I) și alte materiale ale dosarului;

- ordonanța de pornire a urmăririi penale din 09.12.2011, de către organul de urmărire penală SAR a SUP al CGP mun. Chișinău, în baza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.2641 al.1 CP al RM (f.d.55, vol. I);

- raportul agentului constator din 28.11.2011, cu privire la înregistrarea și evidența sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni întocmit de către inspectorul SPR al CGP mun. Chișinău Carp Valeriu în privința lui Boldescu Eduard, conform căruia acesta conducea vehiculul de model „Mazda 323” cu n/î DB AD 140 fiind suspectat în consum de alcool (f.d.58, V. I);

- procesul-verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului întocmit la 28.11.2011, de către inspectorul SPR al CGP mun. Chișinău Carp Valeriu în privința Boldescu Eduard, conform căruia acesta a fost înlăturat de la conducerea automobilului de model „Mazda 323” cu n/î DB AD 140 din cauza suspjecției conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică (f.d.59, V. I);

- procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 4788 din 28.11.2011, conform căruia în cadrul examinării cet. Boldescu Eduard s-a stabilit concluzia stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (f.d.61, V. I);

- procesul-verbal privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică întocmit la 28.11.2011, de către inspectorul SPR al CGP mun. Chișinău Carp Valeriu în privința cet. Boldescu Eduard, conform căruia acesta conducea vehiculul de model „Mazda 323” cu n/î DB AD 140 fiind suspectat în consum de alcool (f.d.62, V. I);

- informația Direcției Informații și Evidențe Operative a MAI RM din 12.12.2011, prin care s-a confirmat că cet. Boldescu Eduard anterior a fost tras la răspundere penală (f.d.71, V. I);

- certificatul eliberat la 15.12.2011 de către Spitalul Raional Hîncești, prin care s-a confirmat că cet. Boldescu Eduard nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru (f.d.75, V. I);

- ordonanța de pornire a urmăririi penale din 05.04.2012, de către SUP al CP Botanica, mun. Chișinău, în baza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. art. 287 alin. (2) lit. b) și 186 alin. (2) lit. b), d) CP (f.d.1, Voi. II);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 20.06.2012, a descifrărilor telefonice de pe numărul de IMEI: 359061046293550, în cadrul căruia s-a constatat că din ziua comiterii infracțiunii telefonul mobil nu este folosit în rețeaua Companiei SA „Orange” sau SA „Moldcell” (f.d. 58, V. II);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 131 I/D din mai 2012, în cadrul căruia s-a constatat la examinarea datelor medicale prezentate de cet. Clipa Anatolie plagă contuză pe cap, echimoză pe față, care au fost produsă prin acțiunea traumatică a unui obiect dur contondent, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară (f.d. 62-63, V. II);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 1312/D din 30.05.2012, în cadrul căruia s-a constatat la examinarea datelor medicale prezentate de cet. Tudorovici Vitalie traumă craneo-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, hemoragie totală în sclera ochiului stîng, echimoze cu edem al țesuturilor moi adiacente și excoriații pe față, care au fost provocate cu un obiect dur, condiționează o dereglare de scurtă durată a sănătății și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară (f.d.67-68, V. II);

- procesul-verbal de confruntate din 26.07.2012, între partea vătămată Tudorovici Vitalie și învinuitul Boldescu Dorin (f.d.127-129, V. II);

- procesul-verbal de confruntate din 26.07.2012, între partea vătămată Tudorovici Vitalie și învinuitul Boldescu Eduard (f.d. 130-132, V.II) și alte materiale ale dosarului.

În motivarea soluției instanța de apel a conchis că:

* instanța de fond a stabilit în acțiunile inculpaților elementele infracțiunilor imputate, atît latura obiectivă, cît și cea subiectivă a infracțiunii de huliganism agravat, deoarece ultimii au comis infracțiunea cu intenție directă, conștientizînd că încalcă grosolan ordinea publică, exprimînd astfel o vădită lipsă de respect față de societate și dorind acest fapt, au aplicat în privința părții vătămate violența fizică, cauzîndu-i

vătămări corporale ușoare, iar inculpatul Boldescu Dorin - a aplicat și lovituri părții vătămate cu sticla de bere peste cap;

* instanța de fond corect a respins argumentele inculpaților, precum că partea vătămată Tudorovici și prietenii săi i-au atacat primii pe inculpații, care au fost bătuți și au aplicat lovituri în scop de apărare;

* nu și-a găsit confirmare faptul că inculpatul Boldescu Dorin nu l-a lovit pe Todorovici cu sticla de bere în cap, fapt ce se dovedește prin declarațiile părții vătămate, a martorilor Clipa, Chirilenco Marin și Luca Oleg, date sub jurământ, care sunt confirmate și prin cumulul de probe materiale și anume: rapoartele colaboratorilor de poliție, care au fost la fața locului, rapoartele de expertiză medico-legală nr.1311/D din mai 2012 și nr. 1312/D din 30.05.2012, motiv pentru care corect instanța de fond a respins ca fiind nefondate argumentele apărării precum că aplicarea loviturilor cu sticla de către inculpatul Boldescu Dorin nu și-a găsit confirmare pe motiv că sticla nu a fost găsită la fața locului;

* s-a stabilit cert că după comiterea acțiunilor huliganice și sustragerii bunurilor părții vătămate inculpații au fugit de la fața locului, fiind reținuți ulterior peste ceva timp, astfel, având posibilitate să arunce sticla pe drum și să dispună de bunurile sustrase;

* justificat instanța de fond a stabilit, că vinovăția inculpaților în comiterea sustragerii bunurilor părții vătămate Tudorovici Vitalie a fost dovedită deplin prin probele nominalizate, motiv pentru care just au fost respinse argumentele apărării precum că inculpații nu au sustras bunurile părții vătămate, nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată. Or, după cum s-a stabilit în cadrul ședinței de judecată după comiterea acțiunilor huliganice și sustragerii bunurilor părții vătămate, inculpații au fugit de la fața locului, fiind reținuți peste ceva timp, astfel, având posibilitate să dispună de bunurile sustrase, precum și să le ascundă, sau să le transmită cuiva;

* potrivit declarațiilor martorilor audiați în cadrul ședinței de judecată a rezultat, că în timpul comiterii acțiunilor huliganice alte persoane în apropierea părții vătămate nu erau, fapt ce a exclus versiunea apărării precum că bunurile nu au fost sustrase de ei, ci posibil de alte persoane;

* just instanța de fond a pus la îndoială declarațiile inculpaților Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor în lipsa altor probe concludente, or, s-a ținut cont de caracteristica inculpaților Boldescu Dorin și Eduard, care sunt predispuși la comiterea infracțiunilor, anterior au comis nenumărate infracțiuni, inclusiv acte de huliganism și sustrageri de bunuri, cauzele penale, fiind încetate din diferite motive, inclusiv și pe motiv de împăcare a părților;

* nu sunt temeiuri de a nu crede declarațiilor părții vătămate și a martorului Clipa, care sunt consecutive, neschimbate pe tot parcursul urmăririi penale, în procesul confruntării cu inculpații și în ședința de judecată, fiind, date sub jurământ, care și-au găsit confirmare prin materialele cauzei;

* justificat instanța de fond a considerat necesar de încetat procesul penal în privința lui Boldescu Eduard de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264/1 alin. (3) și de art. 264 alin. (1) Cod Penal pe motiv de expirare a termenului de prescripție, prevăzut de art. 60 alin.(4) Cod penal;

* instanța de fond în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de persoana inculpaților, de circumstanțele ce atenuează și agravează răspunderea inculpaților, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora.

Colegiul penal a stabilit că argumentele apelantului: avocatei Pelevaniuc Alla în interesele inculpaților Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor sunt neîntemeiate, motiv pentru care apelurile declarate sunt nefondate și le-a respins. Or, prima instanță și-a motivat soluția menționată, nu a comis careva omisiuni, erori sau viciu fundamental, a stabilit pedeapsa menționată ținând seama de toate circumstanțele pricini și a aplicat în privința inculpaților o pedeapsă echitabilă.

5. Nefiind de acord cu decizia nominalizată, avocatul Alla Pelivaniuc în numele inculpaților Boldescu Eduard și Boldescu Dorin, invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. pct. 6) și 12) Cod de procedură penală a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului a invocat că:

- instanțele de fond și de apel au reținut în acțiunile inculpaților Boldescu Eduard și Boldescu Dorin fapta prevăzută de art.287 alin.(2) Cod penal și au constatat că aceștia au aplicat părții vătămate Tudorovici Vitalii "*mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței și a corpului...*", iar în partea dispozitivă a sentinței și a deciziei au stabilit pedeapsa inculpatului Boldescu Dorin în baza art.287 alin. (3) Cod penal, prin ce au încălcat cerințele art.394 și 395 Codului de procedură penală deoarece a fost stabilită pedeapsa pe fapta neconstatată;

- învinuirea înaintată lui Boldescu Eduard și Boldescu Dorin nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești, iar instanțele de judecată au dat o apreciere greșită probelor administrate, ignorând în cazul dat probele care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile inculpaților Boldescu Eduard a elementelor infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) și 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și Boldescu Dorin a elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3) și 186 alin.(2) lit. b), d) Cod penal;

- inculpații au fost reținuți și aduși la fața locului în scurt timp, au fost perchiziționați și la ei nu a fost depistat nimic, nu a fost depistată, ridicată și recunoscută ca corp delict nici o sticlă de bere, pe când partea vătămată era în stare de ebrietate avansată și agresivă, anume el a provocat conflict și bătaie, pe tot parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești a dat declarații contradictorii, prin ce a dus în eroare organul de urmărire penală și instanța de judecată, alte careva probe concludente și pertinente ce ar indica la vinovăției inculpaților Boldescu Eduard în baza art.287

alin.(2) lit.b) și 186 alin.(2) lit.b), d) Cod penal și Boldescu Dorin în baza art 287 alin.(3), 186 alin.(2) lit.b), d) Cod penal lipsesc;

- Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial asupra motivelor invocate în apelul apărării, fără argumentarea cuvenită.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Decizia instanței de apel, conform art.417 Cod de procedură penală trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel a comis un șir de erori, inclusiv:

În primul rînd,

- instanța de apel a comis aceeași eroare ca și prima instanță și anume au reținut în acțiunile inculpaților Boldescu Eduard și Boldescu Dorin fapta prevăzută de art.287 alin.(2) Cod penal și au constatat că aceștia au aplicat părții vătămate Tudorovici Vitalii "*...mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței și a corpului...*", iar în partea dispozitivă a sentinței și a deciziei au stabilit vinovăția și pedeapsa inculpatului Boldescu Dorin în baza art.287 alin.(3) Cod penal, prin ce au încălcat cerințele art.394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală potrivit căruia, *partea descriptivă a sentinței de*

condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită și art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod procedură penală potrivit căruia, *in dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită*, astfel, inculpatul Boldescu Dorin a fost recunoscut vinovat și stabilită pedeapsa pe fapta neconstată, raportînd constatarea efectuată de către instanțele de fond cu învinuirea adusă ultimului în baza rechizitoriului.

- instanța de apel în partea motivatoare a deciziei se expune asupra apelurilor declarate de către avocat în numele inculpaților, fiind depuse doua apeluri separate, pe cînd în dispozitivul deciziei se expune asupra unui singur apel: „...*Respinge ca nefondat apelul avocatei Pelevaniuc Alla în interesele inculpaților Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor....*”

- prin sentința de condamnare inculpații Boldescu Eduard și Boldescu Dorin au fost anunțați în căutare, termenul ispășirii pedepsei urmînd a fi calculat din data reținerii acestora, instanța de apel în dispozitivul deciziei indică: „...*Termenul executării pedepsei de calculat lui Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor de la data de 24 noiembrie 2014 și de inclus în acest termen durata deținerii sub arest: lui Boldescu Eduard Tudor de la 23 iulie 2012 pînă la 03 august 2012 și lui Boldescu Dorin Tudor de la 23 iulie 2012 pînă la 03 august 2012....*”

Situația descrisă mai sus, nu poate fi corectată în recurs, fiind constată o încălcarea flagrantă de către instanțele de fond a prevederilor art. 394 și 395 Cod de procedură penală, or, conform art. 419 Cod de procedură penală - *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător*, prin urmare constatîndu-se că motivarea soluției adoptată de instanța de apel, contrazice dispozitivului hotărîrii, deoarece acesta este expus neclar, temei ce se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6 Cod de procedură penală.

În al doilea rînd, potrivit art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6 384 alin. (3), (4), 419 Cod de procedură penală, *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat, documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată; instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludentei,*

utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor.

Conform pct.14.4 din Hotărîrea Plenului CSJ a RM nr. 22 din 12.12.2005 privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată; dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța la pronunțarea hotărîrii, să indice din ce motiv urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe; Rejudecarea cauzei în corespuns cu art. 419 CPP se va efectua cu respectarea principiului nemijlocirii, c contradictorialității, egalității în drepturi în fața instanței.*

Astfel, lecturînd textul deciziei contestate, Colegiul reține, că modalitatea de motivare a soluției în cauza dată, fără audierea părții vătămate, a martorilor și cercetarea suplimentară a probelor pe care se bazează instanța de apel în decizia sa, fără elucidarea divergențelor depistate în declarațiile martorilor și a părții vătămate date la orice etapă a procesului, denotă faptul că instanța de apel a pronunțat o soluție care conține o eroare de drept, deoarece o motivare a soluției trebuie să rezulte și dintr-o administrare legală a probelor, după regulile pentru judecarea în primă instanță.

Tot la acest capitol Colegiul reține că, lecturînd procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și textul deciziei adoptate, rezultă că instanța de apel la judecarea apelurilor declarate a comis o eroare de drept procedural în sensul încălcării dispozițiilor imperative ale art.414 alin.(2), (6) și CPP din care rezultă că:

- *Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal;*
- *Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal;*
- *Instanță de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictive, să dea citire rapoartelor de expertiză, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe prevăzute de prezentul cod.*

Prin urmare, instanța de apel și-a întemeiat decizia pe declarații inculpaților, părții vătămate și a martorilor precum și a altor probe din dosar, care nu au fost verificate și consemnate în procesul verbal al ședinței de judecată a instanței de apel.

Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de instanța de fond dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Din motiv că procurorul nu a solicitat în ședința instanței de apel cercetarea nemijlocită a probelor din dosar (conform procesului verbal al ședinței de judecată f.d.233, v.2), instanța de apel, nerespectând principiul contradictorialității, nu a dispus din propria inițiativă verificarea probelor administrate, s-a manifestat apriori în folosul învinuirii, fiind puse la baza deciziei probele care nu au fost obiectul cercetării judecătorești în ședința instanței de apel cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității.

Probele administrate în cadrul urmăririi penale precum și cele verificate în ședința de judecată în prima instanță, inclusiv declarațiile părții vătămate date la orice etapă a audierii, urmau să fie verificate în ședința de judecată în strictă conformitate cu prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală și apoi prin prisma art.101 Cod de procedură, instanța de apel trebuia să treacă la aprecierea acestora.

Tot la acest capitol, Colegiul verificând procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.219-220 și 231-234) observă că procesul verbal din 13 octombrie 2014 a fost semnat de judecătorul raportor și nu de președintele ședinței de judecată, ceea ce contravine prevederilor art.336 alin. 4) Cod de procedură penală.

În al treilea rând, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 13 octombrie 2014 (f.d.219-220), președintele ședinței efectuând verificarea prezenței părților a constatat lipsa inculpaților și părții vătămate, fiind pusă în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa acestora, la care avocatul și procurorul s-au expus asupra imposibilității examinării cauzei în lipsa lor, iar ședința fiind amânată pentru 24 noiembrie 2014.

La data menționată, conform procesului verbal al ședinței de judecată (f. d. 231-234), inculpații și partea vătămată deasemenea nu se prezintă, însă în procesul verbal se face mențiunea că aceștia s-au prezentat, astfel fiind menționat și în decizie: *„În cadrul ședinței instanței de apel inculpatul și avocatul său au susținut apelul declarat. Procurorul participant și părțile vătămate au pledat pentru respingerea apelului ca nefundat.”* (f.d.246 decizie), înainte de care se face mențiunea *„Inculpații Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, prin sentința Judecătoriei Rîșcani fiind anunțați în căutare. Potrivit răspunsului Primăriei Lăpușna a fost eliberată informația precum că inculpații Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor sunt plecați în direcție necunoscută, iar potrivit raportului șefului ÎP Hincești colonel de poliție Pohilă Oleg a fost comunicat că inculpații Boldescu Eduard Tudor și Boldescu Dorin Tudor nu sunt în localitate, iar la moment se află în căutare.”*(f.d.245 decizie).

În aceiași ordine de idei se mai reține, că la 24 noiembrie 2014 deși inculpații și partea vătămată nu se prezintă în ședința de judecată, președintele ședinței nu pune în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa acestora și nici nu se face mențiunea

referitor la prezentarea informației de la Primăria Lăpușna referitor la faptul că inculpații Boldescu Eduard și Boldescu Dorin sunt plecați în direcție necunoscută, și a raportului șefului ÎP Hincești colonel de poliție Pohilă Oleg, prin care s-a comunicat că inculpații Boldescu Eduard și Boldescu Dorin nu sunt în localitate, iar la moment se află în căutare (f.d.228-230), iar partea vătămată nici nu a fost inclusă în procesul verbal ca parte neprezentă, or, în general acesta a fost citat o singură dată pentru ședința din 13 octombrie 2014, citația nefiind recepționată de acesta, fiind întoarsă în adresa instanței de apel cu mențiunea „*nu este acasă*”, un alt aviz de recepție a citației de către partea vătămată Tudorovici Vitalie la dosar nu este.

Prin urmare, instanța de apel a examinat cauza, contrar prevederilor art. 321, 362 Cod de procedură penală admițând astfel o eroare de drept.

Potrivit art. 6 paragraf 1, 3 lit. a) și c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 236 alin. (2), 242 alin. (1), 447 alin. (1) Cod de procedură penală, *orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa; orice acuzat are, în special, dreptul să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el.*

Conform art. 412 alin. (3), (5) și (7) Cod de procedură penală, *judecarea apelului se face cu citarea părților și înmînarea copiilor de pe apel. Neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei. La judecarea apelului, participarea apărătorului este obligatorie.*

Potrivit art. 236 alin. (2) Cod de procedură penală, *citarea se va face în așa fel ca persoanei chemate să i se înmîneze citația cu cel puțin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte conform citației în fața organului respectiv. În corespundere cu art. 242 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, dovada de primire a citației trebuie să cuprindă, inclusiv, calitatea procesuală a persoanei citate, data pentru care este citată, data înmînării citației, numele, prenumele, calitatea și semnătura celui ce înmînează citația, certificarea de către acesta a identității și a semnăturii persoanei căreia i s-a înmînat citația, precum și indicarea calității acesteia.*

Conform art. 321 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (5) și (6) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului. Judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță. Instanța, este în drept, la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare. Instanța decide judecarea cauzei în lipsa inculpatului numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că inculpatul a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la judecată.

Indiferent de faptul că în materialele dosarului există dovada de recepție de către inculpați a citației judiciare, instanța de apel a decis examinarea cauzei penale în lipsa inculpaților Boldescu Eduard și Boldescu Dorin și a părții vătămate Tudorovici Vitalie,

pe motiv că locul aflării acestora nu este cunoscut, conform informației Primăriei Lăpușna și raportului șefului ÎP Hincești colonel de poliție Pohilă Oleg, anexate la dosar și enumerate mai sus (f.d.228-230). În această situație, instanța de apel la judecarea cauzei urma să întreprindă toate măsurile necesare pentru stabilirea locului aflării inculpaților Boldescu Eduard și Boldescu Dorin, cu atât mai mult, că conform sentinței, acestora i-a fost aplicată măsura de reprimare – arestul și dispusă anunțarea în căutare, iar o informație ce ar confirma punerea în executare a acestei sentințe în dosar nu se regăsește, or conform *raportului șefului ÎP Hincești colonel de poliție Pohilă Oleg s-a constatat că inculpații Boldescu Eduard și Boldescu Dorin nu sunt în localitate, iar la moment se află în căutare.*

Instanța de recurs enunță că, instanța de judecată poate constata faptul eschivării inculpatului de la prezentarea în ședința de judecată, numai după ce procurorul prezintă probe verosimile despre faptul că inculpatul se sustrage de la judecată.

De regulă, faptul eschivării se probează prin ordonanța de căutare a inculpatului, documente care confirmă pornirea dosarului de investigație în vederea găsirii acestora și informația organelor de poliție care confirmă faptul că în urma măsurilor operative de investigație nu s-a stabilit locul aflării inculpaților.

Prin urmare, instanța de apel, examinând cauza penală în privința lui Boldescu Eduard și Boldescu Dorin n-a îndeplinit prevederile art. 321 Cod de procedură penală, în materialele cauzei lipsind date care ar confirma că s-au întreprins măsurile necesare pentru asigurarea dreptului de participare la ședința instanței de judecată a inculpatului. Astfel, se constată că acesta nu a fost citat în modul cuvenit, fapt ce se consideră o eroare de drept, care de altfel lezează dreptul părților la un proces echitabil ce rezultă din prevederile art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, instanța de apel a comis erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 4) și 5) Cod de procedură penală, deoarece judecata a avut loc fără participarea inculpaților, când participarea acestora era obligatorie potrivit legii, or cauza a fost examinată în apel fără citarea legală a unei părți.

În al patrulea rând, decizia atacată, după cum s-a menționat mai sus, prezintă și deficiențe sub aspectul motivării, deoarece instanța nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial asupra motivelor invocate în apelurile apărării (f.d.261,262 decizie), făcînd o motivare generală și pe alocuri repetată, fiind una confuză și fără o argumentare concretă.

În atare situație, Colegiul penal lărgit consideră, că decizia instanței de apel contravine prevederilor art. 414 ,417, 419 Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, instanța de recurs concluzionează, că erorile procesuale admise de către Curtea de Apel cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct.4) 5) 6) Cod de procedură penală și ele nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, or instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza

pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Rezumînd cele menționate, încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 al. (5) și 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, ținînd cont de motivele expuse în pct. 6 al prezentei decizii, și ca urmare să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Alla Pelivaniuc în numele inculpaților, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui Boldescu Eduard și Boldescu Dorin și dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de atac.

Decizia motivată publicată la 24 martie 2015

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Nadejda Toma